

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 29 sierpnia 1958 r.

w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych w przedsiębiorstwach budowlanych i budowlano-montażowych.

Na podstawie § 13 uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1958 r. o wstępnym stażu pracy absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 47, poz. 272) w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, Ministrem Szkolnictwa Wyższego oraz z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, ustala się, co następuje:

§ 1. Przepisy zawarte w niniejszym zarządzeniu obowiązują w przedsiębiorstwach budowlanych i budowlano-montażowych podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i przez niego nadzorowanych.

§ 2. Przepisy zarządzenia stosuje się do absolwentów szkół wyższych podejmujących pracę zawodową po raz pierwszy po ukończeniu szkoły.

§ 3. W rozumieniu niniejszego zarządzenia absolwentem szkoły wyższej jest osoba, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie szkoły wyższej.

§ 4. 1. Absolwenci szkół wyższych, podejmujący w zakładzie pracy pierwszą po ukończeniu szkoły pracę zawodową w wyuczonych lub pokrewnych zawodach, obowiązani są do odbycia wstępnego stażu pracy.

2. Absolwenci szkół wyższych odbywają wstępny staż pracy w zakładzie pracy w zakresie potrzebnym do uzyskania pełnego praktycznego przygotowania do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

3. Czas wstępnego stażu pracy wlicza się do czasu pracy zawodowej.

4. Pracą absolwenta w okresie odbywania wstępnego stażu pracy powinien kierować pracownik wykwalifikowany w danym zawodzie.

§ 5. 1. Zakład pracy, przyjmując absolwenta do odbycia wstępnego stażu pracy, zawiera z nim na piśmie umowę o pracę na czas nieokreślony.

2. Umowa o pracę powinna określać:

- 1) czas trwania wstępnego stażu pracy,
- 2) zakres wstępnego stażu pracy,
- 3) wysokość wynagrodzenia w okresie wstępnego stażu pracy.

Ponadto w umowie powinno znajdować się stwierdzenie, że zasadnicze prawa i obowiązki pracownika reguluje układ zbiorowy pracy w budownictwie.

3. Po ukończeniu wstępnego stażu pracy i sprawdzeniu przez komisję kwalifikacyjną kwalifikacji pracownika w trybie przewidzianym w § 9 zakład pracy uzupełnia zawartą z pracownikiem umowę o pracę, w szczególności przez określenie przydzielonego pracownikowi stanowiska pracy i wysokości wynagrodzenia.

§ 6. Stosunek pracy absolwentów w czasie odbywania wstępnego stażu pracy normują przepisy dotyczące pracy pracowników umysłowych.

§ 7. 1. Przerw faktycznych w odbywaniu wstępnego stażu pracy trwających jednorazowo dłużej niż 6 tygodni nie wlicza się do okresu wstępnego stażu pracy.

2. W razie rozwiązania umowy o pracę przed zakończeniem wstępnego stażu pracy czas odbytego wstępnego stażu pracy może być zaliczony w całości lub w części do okresu wstępnego stażu pracy przez zakład pracy, w którym absolwent podejmie ponownie pracę, na podstawie przedstawio-

nego zaświadczenia z poprzedniego miejsca pracy oraz orzeczenia komisji kwalifikacyjnej, wydanego po sprawdzeniu kwalifikacji pracownika.

3. Czas zasadniczej służby wojskowej lub innej czynnej służby wojskowej (jak powołanie na ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe), trwający dłużej niż 6 tygodni, zalicza się do wstępnego stażu pracy tylko wówczas, gdy pracownik odbył służbę wojskową w wyuczonym lub pokrewnym zawodzie i przedstawił odpowiednie zaświadczenie dowódcy jednostki wojskowej, w której odbył służbę wojskową.

4. Przepis ust. 3 ma odpowiednie zastosowanie do absolwentów, którzy przed rozpoczęciem wstępnego stażu pracy odbywali czynną służbę wojskową określoną w ust. 3.

5. Zaliczenie czasu wstępnego stażu pracy odbytego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej oraz czasu służby wojskowej w przypadkach przewidzianych w ust. 3 następuje bez względu na to, czy pracownik podejmie pracę w tym samym zakładzie pracy.

6. Przepis ust. 3 nie narusza przewidzianych w przepisach szczególnych uprawnień pracowników do zaliczenia okresów odbytej czynnej służby wojskowej do okresów zatrudnienia w zakresie wszelkich innych uprawnień uzależnionych od okresu pracy w zakładzie pracy lub ciągłości pracy w danym zatrudnieniu.

§ 8. 1. Absolwenci szkół wyższych odbywają wstępny staż pracy w przedsiębiorstwach bezpośredniego wykonawstwa.

2. Czas wstępnego stażu pracy dla absolwentów szkół wyższych o kierunku studiów technicznych wynosi 2 lata. Programy wstępnego stażu pracy dla poszczególnych zawodów ustalają przedsiębiorstwa zgodnie z ust. 6.

3. Czas wstępnego stażu pracy dla absolwentów szkół wyższych o kierunku nietechnicznym w zawodach typowych, występujących w różnych gałęziach pracy, ustala wytyczne, wydane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Programy wstępnego stażu pracy dla poszczególnych zawodów ustalają przedsiębiorstwa na podstawie wytycznych, wydanych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla typowych zawodów nietechnicznych.

4. Programy zatwierdza jednostka nadrzędna właściwa dla danego przedsiębiorstwa.

5. Absolwenci określani w ust. 2 w czasie odbywania wstępnego stażu pracy powinni przepracować na stanowiskach robotniczych okres od 4 do 6 miesięcy. Od obowiązku odbycia pracy na stanowiskach robotniczych dyrektor przedsiębiorstwa może zwolnić absolwentki wyższych uczelni oraz — w wyjątkowych przypadkach, na podstawie odpowiednich dokumentów — tych absolwentów, którzy ze względów zdrowotnych lub innych ważnych okoliczności nie mogą tego rodzaju pracy wykonywać. Absolwent, który przedstawi świadectwo rzemieślnicze lub równorzędne w zawodzie odpowiadającym specjalności ukończonej szkoły wyższej, powinien być zwolniony od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy na stanowisku robotniczym i odbyć wstępny staż pracy skrócony o czas, przewidywany do odbycia wstępnego stażu pracy na stanowisku robotniczym (wzór zaświadczenia — załącznik nr 3).

6. Absolwenci zatrudnieni w okresie wstępnego stażu pracy na stanowiskach robotniczych powinni wykonywać roboty, wchodzące w zakres zadań robotnika kategorii II, określonych w załączniku nr 10 do układu zbiorowego pracy w budownictwie z dnia 15. marca 1958 r., a w zakładzie pracy, w którym załącznik nr 10 nie obowiązuje — robotnika kategorii IV obowiązującego taryfikatora kwalifikacyjnego. Na stanowiskach pracownika umysłowego absolwenci powinni wykonywać wszelkie prace techniczne występujące w produkcji podstawowej, produkcji pomocniczej, bazach i warsztatach usługowych przedsiębiorstwa, jak również w zarządzie przedsiębiorstwa. Przy opracowywaniu programu należy mieć na uwadze następujące wskazówki:

- 1) program wstępnego stażu pracy powinien być tak opracowany, ażeby absolwent mógł zapoznać się z zasadami działania przedsiębiorstwa i poszczególnych jego komórek organizacyjnych;
- 2) około 20% czasu wstępnego stażu pracy absolwenta należy przeznaczyć w programie na prace na stanowisku robotniczym;
- 3) okres 40—50% czasu wstępnego stażu pracy absolwent powinien odbywać w swojej podstawowej specjalności, a około 20% w działach usługowych i pokrewnych (np. inżynier budownictwa lądowego powinien być zatrudniony około 10 miesięcy na budowie przy pracach ogólnobudowlanych, w produkcji elementów budowlanych itp., a w okresie 4—5 miesięcy powinien zapoznać się z pracami warsztatowymi, pracą baz transportu, sprzętu itp.);
- 4) pozostały okres 10—20% czasu wstępnego stażu pracy absolwent powinien odbyć w zarządzie przedsiębiorstwa w zasadzie w dwu podstawowych działach pracy, w tym w jednym z działów ekonomicznych;
- 5) wstępny staż pracy należy planować na stanowiskach typowych oraz w warunkach zapewniających stosowanie ogólnych i szczególnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie należy planować wstępnego stażu pracy przy pracach rozruchowych uruchamianych zakładów przemysłowych, jak również przy pracach innych wyjątkowo odpowiedzialnych lub szkodliwych dla zdrowia.

§ 9. 1. Absolwenci po ukończeniu wstępnego stażu pracy obowiązani są złożyć przed komisją kwalifikacyjną, działającą w przedsiębiorstwie w trybie § 10, egzamin z zakresu programu wstępnego stażu pracy.

2. Egzamin powinien być sprawdzeniem praktycznej znajomości pracy nabytej przez absolwenta na stanowiskach, na których odbywał wstępny staż pracy, znajomości ogólnych zasad działania przedsiębiorstwa, znajomości obowiązujących regulaminów organizacyjnych i regulaminów pracy, znajomości przepisów zawartych w układzie zbiorowym pracy w budownictwie oraz obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Po pomyślnym zdaniu egzaminu absolwent otrzymuje zaświadczenie, w którym należy zaznaczyć zaliczenie wstępnego stażu pracy.

4. W razie ujemnego wyniku egzaminu Komisja kwalifikacyjna wskazuje kierunek uzupełnienia wstępnego stażu pracy oraz ustala okres, na jaki przedłuża się wstępny staż pracy, z tym jednak że okres ten nie może przekroczyć 6 miesięcy. Po przepracowaniu określonego przez komisję kwalifikacyjną okresu przedłużonego wstępnego stażu pracy absolwent powinien mieć zaliczony wstępny staż pracy i wydane zaświadczenie.

§ 10. 1. Komisję kwalifikacyjną dla absolwentów zatrudnionych w przedsiębiorstwie w okresie odbywania wstępnego stażu pracy powołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

2. Do komisji składającej się z przewodniczącego i 4—5 członków powinni wejść pracownicy przedsiębiorstwa, posiadający duże przygotowanie zawodowe oraz wyższe wykształcenie, przedstawiciel związku zawodowego oraz bezpośredni przełożeni egzaminowanego absolwenta z jednego stanowiska, na którym absolwent pracował, oraz stanowiska, które absolwent ma objąć. Przewodniczący komisji może zaprosić na egzamin przedstawiciela najbliższej wyższej uczelni oraz w razie egzaminowania absolwenta posiadającego tytuł inżyniera — przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego.

3. Do zakresu pracy komisji kwalifikacyjnej należy przeprowadzenie egzaminu absolwenta kończącego wstępny staż pracy i wydanie orzeczenia w sprawie zaliczenia wstępnego stażu pracy albo niezaliczenia wstępnego stażu pracy, wskazanie kierunku uzupełnienia praktyki i określenie czasu przedłużenia wstępnego stażu pracy.

4. Orzeczenie komisji zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa i w uzgodnieniu z radą zakładową ustala wysokość i inne warunki wynagrodzenia oraz wydaje absolwentowi zaświadczenie, (wzór zaświadczenia — załącznik nr 1). Praca komisji kwalifikacyjnej odbywa się w normalnych godzinach pracy i nie jest dodatkowo wynagradzana.

§ 11. 1. Absolwenci w pierwszym roku wstępnego stażu pracy otrzymują wynagrodzenie 1.200 zł miesięcznie. W drugim roku wstępnego stażu pracy wynagrodzenie absolwenta może być podwyższone, nie więcej jednak niż o 20%.

2. W okresie odbywania wstępnego stażu pracy na określonym stanowisku absolwentom może być przyznana premia, jeżeli zgodnie z obowiązującymi w zakładzie pracy przepisami pracownicy zajmujący dane stanowisko mogą być premiiowani.

§ 12. 1. Od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy dyrektor przedsiębiorstwa może zwolnić absolwentów, którzy przed ukończeniem nauki byli zatrudnieni w tym samym lub pokrewnym zawodzie, jaki uzyskali na wyższej uczelni, albo na takim samym lub pokrewnym stanowisku, które mają objąć — co najmniej przez okres 2 lat.

2. Jednostka nadrzędna w indywidualnych przypadkach na podstawie wniosku przedsiębiorstwa może zwolnić od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy niektórych pracowników, którzy przed podjęciem po raz pierwszy pracy zawodowej w wyuczonym zawodzie byli już zatrudnieni w innym zawodzie — co najmniej przez 2 lata.

3. Absolwent zwolniony od obowiązku odbycia wstępnego stażu pracy otrzymuje zaświadczenie (wzór zaświadczenia — załącznik nr 2).

§ 13. Przepisów zarządzenia nie stosuje się do oficerów i podoficerów nadterminowych zwalnianych z czynnej służby wojskowej w związku z redukcją Sił Zbrojnych oraz zwalnianych na podstawie obowiązujących przepisów, z wyjątkiem przypadków zwolnienia z winy oficera (podoficera) w trybie karnym lub dyscyplinarnym, jak również osób objętych uchwałą nr 707 Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1956 r. w sprawie zatrudnienia funkcjonariuszów zwolnionych ze służby w organach bezpieczeństwa publicznego i ich materialnego zaopatrzenia (Monitor Polski z 1956 r. Nr 96, poz. 1056 i z 1957 r. Nr 8, poz. 58).

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 września 1958 r.

Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych:
w z. Wł. Kopeć

Załączniki do zarządzenia Ministra
Budownictwa i Przemysłu Materia-
łów Budowlanych z dnia 29 sierpnia
1958 r. (poz. 483).

Załącznik nr 1.

ZAŚWIADCZENIE

Obywatel urodzon dnia 19 . . . r. w . . .
powiat odbył . . . wstępny staż pracy w okresie od do 19 . . . r. w
przedsiębiorstwie w zawodzie (na stanowisku)
Dnia 19 . . . r. złożył . . . egzamin przed Komisją Kwalifikacyjną, powołaną zgodnie z zarządzeniem Minis-
tra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 sierpnia 1958 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absol-
wentów szkół wyższych w przedsiębiorstwach budowlanych i budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 85, poz. 483),
na podstawie którego zaliczono Obywatel odbycie wstępnego stażu pracy.

Nr

. dnia 19 . . . r.

Przewodniczący
i członkowie Komisji Kwalifikacyjnej

Dyrektor

(pieczęć)

Załącznik nr 2.

ZAŚWIADCZENIE

Obywatel urodzon dnia 19 . . . r. w . . .
powiat zatrudnion . . . na stanowisku (w zawodzie)
w przedsiębiorstwie został . . . zwolnion . . . z odbycia wstępnego stażu pracy na
podstawie § 12 zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 sierpnia 1958 r. w spra-
wie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych w przedsiębiorstwach budowlanych i budowlano-montażowych
(Monitor Polski Nr 85, poz. 483).

Nr

. dnia 19 . . . r.

Dyrektor

(pieczęć)

Załącznik nr 3.

ZAŚWIADCZENIE

Obywatel urodzon dnia 19 . . . r. w . . .
powiat zatrudnion . . . na stanowisku (w zawodzie)
w przedsiębiorstwie został . . . zwolnion . . . z odbycia wstępnego stażu pracy na
stanowisku robotniczym na podstawie § 8 ust. 5 zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych
z dnia 29 sierpnia 1958 r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół wyższych w przedsiębiorstwach budowla-
nych i budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 85, poz. 483).

Nr

. dnia 19 . . . r.

Dyrektor

(pieczęć)